

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

— **Politikai lap.** — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.

Lelkesek, tanítók, községy jegyzők 8 koronáért kaptak a lapot

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusíttatnak.

Jobbra-balra.

Németország nem akarta a háborút és hódításért nem is folytatja, ha tisztességes békéhez juthat; addig azonban erős lélekkel kitartunk — mondja a birodalmi gyűlés helyeslése között a német kancellár. Bármely pillanatban készen állunk a tisztességes békére, ha függetlenségünk és létérdekeink biztosítása mellett megköthetjük azt, de ha kell, az utolsó csepp vérünkig kitartunk — mondja Tisza István. A kancellár a háború folytatását akarja — károm Lord Georg angol miniszterelnök és a Károlyi-párt azt üvölti Tisza felé: „Háborus uszító!” — Talán nem szükséges a kommentár a párhuzamok ilyen összeállítására, hisz minden józan ember láthatja, hogy kik Tiszának és Károlyiék elbarátjai. Hogy kik csókolóznak a szerbekkel, horvátokkal és minden ellenségekkel. S nem kell következtetést vonni, mert: „madarat a tolláról, embert a barátjáról lehet megismerni.”

Mozaik

Oly rohamosan torlódnak egymásra az események és oly sok mondani valónk volna, hogy hasábot kellene megtöltenünk. Sajnos, hogy a szedő- és papírhiány terünket szűkre szabta s így nem áll módunkban bővebben foglalkozni az eseményekkel. Mozaikot állíthatunk csupán össze azokból s reflexióinkat is csak néhány szóban tehetjük meg.

A mozaik legértékesebb kőve, mondhatnók drágakőve, ami minket legjobban érdekel, gróf Tisza István hétfői képviselőházi beszéde. Jól esik a tudat, hogy ezekben a vészterhes időkben ma is az a hatalmas, szilárd egyéniség őrökdi a nemzet létérdekei fölött, aki a hatalom birtokában is ugyanazt cselekedte. Csakhogy akkor tettel, most az ellenzéki padokról meggyőző igazságokkal. S amíg ő hazafias büszkeséggel utasítja vissza az osztrák parlamentben ellenünk szórt rágalmatokat, azalatt egyes ellenzéki képviselők kanászmodorban igyekeznek őt lehurrogni. Szánalmas volna, ha nem volna annyira förtelmes.

A kancellár beszéde a mozaik másik legértékesebbje, amely nemcsak a német birodalom békehajlandóságáról és hatalmas erejéről tanuskodott, hanem azt is élénken jellemezte, hogy az új kancellár — habár koncessziót tett a demokráciának — nem hajlandó a nacionalista érdekek rovására amannak szarvakat növeszteni. És jól teszi; van

oka félni tőle.

Rikító példát szolgáltat e tekintetben Ausztria, ahol a demokratikus választójog révén hatalmasodtak el a nemzetiségek. S Magyarország, ahol a radikális választójog híre már minden nemzetiség mozogni kezd, legújabbban a horvátok és rácok. De azért a Károlyi-párt tagjai, akik paktálnak velük, mernek gorbáskodni Tiszával.

Az angol miniszterelnök válasza a kancellár beszédére ugyanazt a hatást kelti, mint a hánytatópor. Mégis mintha hagyna egy parányi rést a kisajlón, a melyen ügyesen be lehet csusszantani a békehajlandóságot, ha arra kerül a sor. Nekünk ugy emlékszik.

Végül a mozaikot bezárja a muszka forradalom, ahol most egy merész kalandor ragadta magához a hatalmat s vérben gázol, amelynek kieresztését meggátolni volna hivatott. A történelem azonban mindig változik s az események ismétlődni szoktak. Dantonok és Robespierrek eszaken is teremhetnek, de sorsuk is lehet ugyanaz.

Megérdemelnék.

Politikai hírek.

Tisza beszéde.

Hétfőn, e hó 23-án tartotta a képviselőház e ciklusban utolsó ülését, amelynek egyetlen érdekes pontja gróf Tisza Istvánnak napirend előtti felszólalása volt. A nemzetnek e kimagasló vezére — mint mindig — becsületesen közölte előbb szándékát a miniszterelnökkel, akitől azonnali választást kapott. S amikor e kérdésben már meg volt kötöttük a megállapodás, emelkedett föl, hogy ismételtén és újból szót emeljen forrón szeretett hazája legszentebb érdekeinek védelmére.

Tisza — így szól a fővárosi tudósítás — a német birodalmi gyűlésen legutóbb elmondott beszédekhez és az ott elfogadott békehatározatokhoz kapcsolta fejtegetéseit. Megszórt elhangzó és bizonyára nemcsak Németországban, hanem az antant országaiiban is nem közönséges hatásra számító beszéde forró hitvallás volt arról, hogy a monarchiának a német birodalommal való szövetsége erősebb, mint valaha, háborus céljaink és békefeltételeink változatlanul egészen azonosak a németekével, mindig készek vagyunk a reánk kényszerített önvédelmi harcban való helytállásra, de a tisztességes békére is.

A munkapárt zajos tüsszel fejezte ki a szónok kijelentéseivel való egyetértését, a kormánypártiak túlnyomó része néma figyelemmel hallgatott, sőt „halljuk, halljuk!” ki-

abálásokkal sürgette a szónokot, csak a Károlyi-pártnak négy-öt tagja — Holló Lajos, Lovász Márton, Kun Béla, Balla Aladár, Justh Gyula — zavarta éktelen zenebonával, fül-siketítő kiabálással és szenvedélyes padverdeséssel Tisza grófot, akit nyilatkozatainak erőszakos félremagyarázásával magukból kikelve azzal vádoltak, hogy a háború folytatására uszít. Barmekkora volt az egynehány képviselő által ütött zaj, a szónokot nem tudta megakadályozni mondanivalójának őszinte elmondásában. Önerzetesen visszautasította a háborus uszítás méltatlan és képtelen vádját, majd a meggyőződésnek magával ragadó pártosával tiltakozott a monarchiában és Németországban észlelhető egyes jelenségeknek a békét késleltető és az antant harci kedvét szító olyan félremagyarázása ellen, mintha ezek a jelenségek a két nagyhatalom ingadozását és félhomlását jelentenék.

Beszéde második részében, amelyet már Károlyiék is nyugodtabban hallgattak meg, a cseheknek az osztrák Reichsrathban elhangzott vakmerő magyarellenes és hazánk integritására törő kifakadásaival azt a kemény kérdést szegezte szembe, hogy Ausztriában voltaképpen hol kezdődik a huzadrulás. Miután meggyőzően és szinte általános helyeslés mellett kimutatta, hogy itt már nem Ausztria belligyéről van szó, legvégül kormányunkat oly irányú cselekvésre szólította fel, amely rábírja az osztrák kormányt ezeknek a monarchiát kompromittáló, a hadsereget veszélyeztető és a béke ügyét károsító kvalifikálhatatlan viselkedésnek a megakadályozására.

A mélységes hatást keltő beszéd azonnal válaszra késztette Esterházy miniszterelnököt.

A miniszterelnök Tisza fejtegetéseit honorálva, egyrészt fogadalmat tett a magyar állam épsége és a dualizmus elleni támadások erőlyes visszautasítására, másrészt újra kidomborította, — kitarással folytatott háborunknak védelmi jellegére, agresszivitás és hódító szándék nélküliségére rámutatva — a tisztességes békére való készségünket, amely tekintetben teljes összhangban vagyunk Németország idevágó felfogásával.

A Ház ezután bizonytalan időre elnapolta üléseit. Szeptember végén vagy október elején újra összejön.

— **Fiáth Pál felszólalása.** A főrendiház a múlt szombaton — 21-én — ülést tartott, amelyen az új miniszteriumokról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A kérdéshez hozzászóltott báró Fiáth Pál valóságos belső titkos tanácsos, akai nagybirtokos is, aki reámutatott a javaslatnak arra a hibájára, hogy nem tűnik ki belőle, vajjon az újonnan kinevezendő miniszterek felelősök lesznek-e vagy sem. Erről csupán a javaslat címében van említés téve. Azután áttért az élelmezési kérdésekre, kijelentette, hogy a liszt- és kenyéradagokat kicsinynek tartja, kivált most, amikor a termés sokkal jobb,

mint aminőnek hetekkel ezelőtt látszott. Most várjuk a rekvirálásra vonatkozó rendelet. Számításai szerint negyven millió métermázsza buzára és tizenhat millió métermázsza rozsrá van kilátás. — Veszprémmegye e kiváló közleleti férfiának és a munkapárt oszlopos tagjának értékes fejtegetéseit sokszor megújuló élénk helyeslés kísérte.

— **Kétféle mérték.** A főrendiház szombati ülésén gróf Pálffy-Daun József tartalékos főhadnagy is felszólalt s a kormány és egyes tagjai megtartását bírálván, reáért a *cséh amnesztia* kérdésére. „Ez a szerencsétlen császári rendelet” — ugymond, — „amely a Habsburg házért harcoló minden becsületes katonában a legnagyobb elkeseredést keltette, soha sem született volna meg, ha Magyarország kormányelnöki székében továbbra is Tisza István ül, vagy ha Esterházy Móric homogen alkotmánypárti kormány élén állana”. Leleplezte beszéde során azokat az „előkelő idegenek”-et, akik Tisza István eltávolsága érdekében esztek csak ki a választójogi radiklizmust, amelynek „sürgős megvalósítását kilátásba helyező kézirata és az osztrák amnesztia rendelet egy-és ugyanaból a forrásból származik”. — Noha kijelentette a gróf, hogy nem kívánja a király személyét a napi politika vitájába bevonnai s hogy az uralkodó teteliet az osztrák és magyar tanácsadói a felelősök, Esterházy miniszterelnök mégis jónak látta őt kioktatni arról, hogy az osztrák császárnak kegyelmi tényét nem kritizálni nem szabad. — Ugy-é? Hát ha az osztrákok pofon ütnek bennünket, akkor még csak azt sem szabad mondanunk, hogy „ajj”? És hallgatni vagyunk kötelesek azért, mert a császár írta alá azt vagy ezt? Hát a törvényeket nem az uralkodó írja alá? S így azokról sem szabad kritikát mondani? — Aztán mióta lett ilyen *ultralyális* a tisztelt kormánypártok? Mink úgy emlékszünk — és jól emlékszünk — hogy boldogult első ellenzéki korukban Széll, Khuen-Héderváry, Tisza és Fejérváry kormányai alatt a magyar király esküjét „rongy”-nak, a királyt „hülszegő”-nek stb. méltóztattak titulálni. Az nekik akkor szabad volt? A munkapártok ellenben még az osztrák politikusok ténykedéseit sem szabad bírálást alá venni? Ejnye de kétféle mértékkel mérnek a jó urak!

— **Szerbek, horvátok.** Hogy mennyire igaza van Tisza Istvánnak s az őt támogató munkapártnak, amikor a választójogi radiklizmustól a magyar nemzetet félti, arra fényesebb bizonyíték nem kell, mint a hazai rákok és a horvátok magatartása. Az előbbiek ugyanis Ujvidéken nagygyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy erős szervezetbe tömörülnek, a *Károlyi Mihály vezetése alatt álló függetlenségi párttal kötött barátságot helyeslik*, a kormányt a radikális választójog megvalósításában a legmesszebbmenő támogatásban részesítik, mert ettől várják a szerb nemzetiségi aspirációk teljesülését. — A horvátok pedig — amint Radicsnak lapunk legutóbbi számában említett felszólalása után Petricsics beszéde mutatja — saját országyűlésükön a *Magyarországgal való kapcsolatot megszüntetését és a délszlávoknak horvát államháza való egyesítését követelik.*

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Arz jelentése.

(Jul. 19.) Keleti harctér: Kalusztól délre horvát csapatok és bajor zászlóaljakkal Novica mellett egy magaslatot elfoglaltak. Lomnica balpartját megtisztították.

(Jul. 20.) Keleti harctér: Kalusztól délre oroszok erőlködése magaslatiak visszaszerzése iránt súlyos veszteségükkel megihusultak. Dnyeszter — Bródy vidéken rohamcsapataink eredményes vállalkozásai folytán ágyutűz élénkült, más szakaszokon is fokozódott. Volhyniában szintén eredmény.

(Jul. 21.) Keleti harctér: Mieicik tegnap a kihívásra Kelet-Galiciában ellentámadásba kezdtek. Német és osztrák-magyar létegek reggel 5 óra 30 perckor Zborov és Szeret között hatalmas munkához láttak, amit délelőtt közösen gyalogtámadás követett. Három erősen kiépített vonalon keresztülhatoltunk. Oroszok teljesen felbomlottan hátráltak. Tegnap estig néhány ezer fogoly. Más arcvonalon kisebb sikeres vállalkozások. Novicánál ágyutűzbe fújt oroz támadások Kárpátokban fokozott ellenséges ágyutűz.

(Jul. 22.) Keleti harctér: Novicánál újabb magaslatot foglaltunk el. Babinnál ellenséget Lomnicán visszavertük. Dnyeszteről északra meghusult orosz előretörések. Lemberg — tarnopoli vasut két oldalán Lipót bajor herceg ellentámadása sikeresen halad. Brzezanytól északra keletre ezredeink visszafoglalták július 1-én elvesztett első vonalaikat. Augusztovka, Jezierna és Nesztrovia felé nyomuló szövetéses haderők áthaladtak e helyeken s megtörték oroszok helyenkénti heves ellenállását. — Esti jelentés a sajtóhadiszállásról: Tarnopoli orosz hídfő ágyúink löttávolában áll

Német jelentés.

(Jul. 19.) Nyugati harctér: Flandriában és tengerparton erős tűzért. Egyebütt angolokat mindenütt visszavertük. — Maas balpartján harcok. Franciák malancourt — cenesi utnál behatoltak előző árkaikba. Egyebütt ezeket is visszavertük. — Keleti harctér: Rigánál, Dünaburgtól délre, Smorgonnál és Kelet-Galiciában erős tűz. — Fokozott tűz Susita-völgyben és Putna és Szereth-vonal mentén.

(Jul. 20.) Nyugati harctér: Flandriában eső ellenére éjjel-nappal erős tömegített. Angolokat megvertük. St. Quantintól délnyugatra hesseni csapatok egy francia magaslatot 11 kilométer szélességben elfoglaltak. Számos fogoly és géppuska. — Mont Hauteon franciák romboló tüzelésükre elfoglalt területek egy részét kilüfittették. Avocourti erődben visszafoglaltuk állásainkat. — Keleti harctér: Lucktól északnyugatra és Kelet-Galiciában rohamaink számos foglyot eredményeztek.

(Jul. 21.) Nyugati harctér: Flandriában több siker. St. Quantinnál franciák árok-visszafoglalási kísérletre három támadása véres veszteségüket okozta. — Brandenburgiak és gardacapatok elfoglalták Mond d' Hiveren francia állás egy részét. 375 főnél több legényt elfogtunk, nagyszámú árok-gegyvert zsákmányoltunk. Állásainkat ellentámadások dacára megtartottuk. — Keleti harctér: Jakobstadtnál, Dünaburgnál, Smorgonnál, Stochod mentén, Zlota-Lipa és Dnyeszter között tűztevékenység fokozódott. Északi Kárpátokban és kézdívásárhelyi medencétől keletre is. Egyebként jelentés egyezik miénkkel.

(Jul. 22.) Nyugati harctér: Flandriában tűzharc tegnap is tombolt. Artoisban, Labassee és Lens között úgy Scarpe két partján is fokozódott. Ellenséget mindenütt visszavertük. — Chemin des Dameson vesztfalialak benyomultak francia árkokba s reggelre 100 foglyot hoztak. Ugyanígy De la Pompele erődnél is. — Keleti harctér: Zlocov — tarnopoli műutat 40 kilométer szélességben átletűtik hátráló oroszok mögött. Oroszok futását égő falvak és pusztulás jelzik. — Riminical torkolatánál 80 román foglyot és több géppuskát ejtettünk. — Wolff-ügynökség esti jelentése: Tarnopol előtt állunk.

Az orosz forradalom.

Az oroszországi forradalom nem valami kedvező kilátással kecsegteti az azt előidézett ántántot. Igaz ugyan, hogy *éződszerint* sikerült Kerenszkynek felülkerekedni és most ki-mélet nélkül írta az ellenforradalom hiveit, de ha a forradalmak pszichológiáját vizsgáljuk, akkor nem jósolhatunk hosszú ideig tartó hatalmat Kerenszkyeknek.

Nem sok lehet ugyanis a kilátás ott, ahol már a *kömmünt* életik és fegyveres erővel törnek a miniszterek ellen, így Csacretelli és Kerenszky is is merényletet követtek el. Állítólag Kerenszky az őt fenyegető veszedelem elől menekült a frontra katonái közé, akik még hisznek az ő szavának és a megszárszékre engedik magukat vitetni általa. Viszont azonban vannak olyan ezredek is, amelyek egyáltalán nem engedelmessékednek a kormányának.

Noha az ismét érkező hírek megbízhatatlanok, bizonyos hogy a kormány *komolyan foglalkozott* annak gondolatával, hogy az *összes katonai operációkat*, tehát az *offenzívát ideiglenesen felfüggeszti* és székhelyét Moszkvába teszi át. Ez utóbbi meg is tette volna, ha Moszkva is nem lázong épp úgy mint a birodalom más részei: Kronstadt, Odesza, Charkov, Kexholm, Helsingfors, amely utóbbi helységek *tinnországiak*, amely most *kijelentette függetlenségét*. Sőt Krimia is forrong.

Az eddigi eredmény az, hogy Lvov lemondott a miniszterelnökségről és Kerenszky lett az utóda, akinek állítólag *sikerült megegyezni a forradalmárokkal*, hogy addig nem törnek egymás ellen, amíg az *offenzíva továbbbi sorsáról nem döntenek*. Sőt az a hír is szárnyrakelt, hogy a katonák és munkástanács *új békeresoluciót* dolgozott ki.

Mindazonáltal a békét most még nem látjuk bizonyosnak, noha a szele erősen érezhető. Azt ellenben állíthatjuk, hogy Kerenszky rémuralma, amit most Robespierreéhez hasonlóan meghonosított, csak siettetni fogja azt. A kormány most tüzell-vassal írta *Lenin hiveit*, a bolsevikieket, gyilkosság gyilkosság után történik, hurcolják őket a hadbíróóság elé s noha az a hír terjedt el, hogy Leninnek sikerült Kronstadtba szökni, újabbán arról jön a tudósítás, hogy *letartóztatták*. A forradalmárok persze Kerenszkyvel akarták ugyanezt csinálni, de nem sikerült nekik.

Kerenszky persze — az ántant embere lévén — *kitalálta* azt a mesét, hogy az ellenforradalmat *német* ügynökök szították és ezért *pogromot* rendezett a németek és bolsevikiek ellen.

Állítólag *katonai* diktatura készül.

Hírek.

— **Hőseink köszönete.** Megirtuk annak idején, hogy a juniusi megyegyűlés a tizedik isonzoí csata alkalmából dr. Vég hely Kálmán alispán indítványára üdvözölte háziezredeink hős katonáit s leközöltük az alispán meleg, hazafias üdvözlő sorait. Most ezekre megérkeztek az illető ezredparancsnokságok *köszönő* sorai, amelyek közül egyelőre kettőt az alábbiakban közlünk:

„A m. kir. 31. honvéd gyalog ezred parancsnokától. 442 k. t. 1917 szám. Nagyságos szentkirályszabadjai dr. Vég hely Kálmán Urnak, Veszprémmegye alispánja Veszprém. Táboriposta 415. 1917 július hó 13-án. A nemes vármegye közgyűlésén elhangzott kitüntető és elismeréssel adózó megemlékezés — a jelen nagy küzdelmei között — igazi örömmel és büszkeséggel tölti el valamennyiünk, minden egyes harmincegyes szívét, lelkét. Jól esik a féltő aggodás, a szenvedett veszteségek felett érzett fájdalom könnyein keresztül hozzánk eljutó vereink meleg üdvözlését, halainak annak kitörő büszke magyar hangját, amelyet jogosan váltott ki az itt küzdő apák, fiak, test-

vérék, rokonok becsületes küzdelme, szent hazaszeretettel hevített önfeláldozó készsége, erős hitük a végső diadalban, ragaszkodásuk imádott hazánk ezer éves létéhez. Nagy lelki örömmel hozom tudomására ugy Nagy-ságos Alispán Urnak, mint a vármegye tisztelt és nagybecsült lakosságának, hogy a veszprémi honvédek dicsőséges harcait Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége IV. Károly Király, Ő császári és királyi fensége Jenő főherceg tábornagy ur, valamint az összes előjáró parancsnokok a legteljesebb elismeréssel illették, személyesen sietvén üdvözölni a hő veszprémi fiukat a kivívott nagyfontosságú győzelem után. A nemes vármegye bizhatik fiaiban továbbra is, fiainak nem lankadó lelki és testi ereje ércfalként áll ellent a gaz árulónak. Veszprémi honvéd áll őt szuronyos fegyverrel kezében a Karszt sziklái között messze otthonától, tudatában annak, hogy itt ezen a helyen is drága hazáját, szép, a magyar tenger vármegyéjét védelmezi. Mint derék, szeretett harcmegyes fiaim parancsnoka, tisztelettel és katonalelkem őszinte benső szívélyességével köszöntöm azt a vármegyét, amely ilyen fiakat nevelt és adott a trónnak és hazának, Csak sást nem zenek a sasok. Hafafias tisztelettel: *Maxon de Rövid Lajos* s. k. ezredes ezredparancsnok.

A m. kir. 7. honvéd tábori ágyusezred parancsnokától. Nagyságos Alispán Ur! Tisztelt vármegyei Közigyűlés! Az ezredparancsnokság a veszprémi vármegyei közgyűlés 15773/1917. sz. átiratára megisztelve érzi magát és a bennfoglalt elismerésért ezton fejezi ki hálás köszönetét. Amit az ezred ezen nehéz harcokban véghezvit, azt esküjéhez hiven a hazáért és királyért cselekedte. Hogy mikétdésünket oly szép siker koronázta, azt a Mindenható Istennek, az uralkodók Uranak köszönjük, ki az igazságos ügyet mindig pártfogolja. A nagyon becsült vármegyei közgyűlésnek igen megisztelő elismerését az alárendelt ütegeimnek kihirdetem; hogy az mily örömet kellett, azt hiszem szükségtelen itt kifejtennem. Benső megelégedéssel vesszük otthoni testvéreinknek velünk a harctéren lévő katonákkal való együttérzését a nagy célért, drága hazánk jövőndő nagyságáért és dicsőségéért. Ha Isten velünk, ki ellenünk? Fogadja Nagyságod, valamint az igen tisztelt megyei közgyűlés saját, valamint egész ezredem különös nagybecsűlését. — Táboriposta 415. sz. 1917. július hó 15-én. *Schwartz Jenő* s. k. alezredes, a 7. honvéd tábori ágyusezred parancsnoka. — P. H.

Nemesi előnév. A király megerősítette Móric Lászlónak, a képviselőházi őrséghez tartósan vezényelt főhadnagynak és lörvényes utódainak régi magyar nemességük épségben tartása mellett a „vadászöléses” előnév használatához való jogát. — Ez a hír őszinte öröm viszbangját kelti Veszprémben is, ahol Mórítz László parlamentári öparancsnokká történt kinevezése előtt csendőrhadnagy volt's lekötélő, úri modorával számos jóbarátot és tisztelőt szerzett magának a társadalmi életben.

Katonai kitüntetések. A király legkegyelmesebben adományozni méltóztatott: a 3. oszt. Vaskoronarendet a hadidiszitmény-nyel és a kardokat díjmentesen: Papp Béla 7. honvéd huszárszázadosnak; elrendelte, hogy a legfelsőbb dicsérő elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék: Veres Mihály 31. honvéd gyalogezrednél beosztott tart. segédlelkésznek, Auerbach Rezső és Ötvös Rezső 41. h. t. tarackos ezrednél beosztott 7. h. tábori ágyusezredbeli tart. hadnagynoknak; az arany vitézségi érem adományoztatott a felhatalmazott parancsnokság által Moravcsik László népf. őrmesternek és Schmidt Miklós népf. tizedesnek a 31. honv. gyalogezredben.

Elhunyt főigazgató. Veszprémi Városy Tivadar győri tankerületi igazgató, akinek közhasznú tevékenysége vármegyénk

tanügyi életével szoros kapcsolatban állott, a mult héten szivhűdés következtében Győrött hirtelen meghalt. Temelése nagy részvét mellett ment végbe, amelyen a kerületébe tartozó tanintézetek is képviselve voltak.

Felmentett városi ügyész. Dr. Csoknyai Károlyt Pápa város főügyészét, aki a mozzgatás óta mint tart. főhadnagya a veszprémi 31. honvéd gyalogezred pótzászlóaljnál teljesített szolgálatot, a honvédelmi miniszter felmentette a katonai szolgálat alól és már el is foglalta hivatalát.

A legmagasabb kávéárak. Dr. Komjáthy László veszprémi polgármester a vármegye alispánjának 16599/1917. sz. rendeletére közhírré teszi, hogy a jelenlegi legmagasabb kávéárak 1917. augusztus 15.-ig érvényben maradnak.

Katonai ügyek. A „Külügy-Hadügy” közli az alábbiakat: *Póttettek állomány ellenőrzése* céljából, minthogy a három esztendő háboru alatti mögöttes országrezsekben az állománykinutatlás sok eltérést mutat, Hazai Samu báró, a pótlási ügyek főnöke elrendelte az összes emberek ellenőrző szemléjét. Az ellenőrző bizottságok júliustól kezdve minden hónap 3-án tartják meg az ellenőrzést. — *Uj alkalmazási fokozat* állapított meg a hadvezetés; a következőket: A) Alkalmos, tovább szolgálói kötelel, esetleg egészségügyi (vonatnál, élelmezésnél) szolgálatra alkalmazandó. B) Segédszolgálatra mint (trnok, mesterember, küldőnc stb.) alkalmas, esetleg „őrszolgálatra alkalmas” hozzáfűzéssel. C) Rokkant népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas, vagy „Rokkant, minden népfelkelési szolgálatra alkalatlan.” D) Rokkant, minden népfelkelési szolgálatra alkalmatlan elbocsátandó, vagy „Jelenleg nem alkalmas.” A legujabb kórházi minősítéseket már eme fokozatok szerint eszközözték. — *Az 51–52 éves népfelkelők* meg akkor is azonnal szabadságot kell, ha helyettük még pótlás nem érkezett volna. Egyben a hadügyminiszterrel egyetértőleg elrendeli a honvédelmi miniszter, hogy a háboru tartamára belépett olyan 1865–66. évi születésű hadiönkenteseket, akik felülvizsgálat következtében a hadsereg vagy honvédség kötelékéből kiváltak vagy kiválnak és mint népfelkelők tartattak vissza tényleges szolgálatban, szintén *el kell szabadságotolni.* — *A segédszolgálatos tanerőket*, akiket a felülvizsgálaton „segédszolgálatos”, illetve „népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas”-nak osztályoztak, az 1915. évi 298.738–3. sz. rendelet értelmében *minden további eljárás mellőzésével* azonnal szabadságotolni kell.

Termésrendeletek. A kormánynak a cséplési eredmények biztosítása és forgalombahozatala tárgyában kiadott rendeletéhez, amely még június 21-én lett kibocsátva, pótlólag megérkezett a vármegyéhez az azt kiegészítő rendelet a gabonaneműek áráiról. Ez utóbbi rendelet a hivatalos lap e hó 22-iki számában jelent meg. Legközelebb mindkét rendelettel bővebben foglalkozunk.

Postacsomagokban elhelyezendő címzésolatok. Egyre sürűbbek a panaszok amiait, hogy a postára adott csomagok címlapját a feladók oly lazán ragasztják, vagy kötik csomagjaik burkolatához, vagy a felragasztásra oly rossz minőségű ragasztóanyagot használnak, hogy a csomagok címirta szállítás közben leválik és elkállódik. Ily esetekben a cím nélkül maradt csomagokat továbbküldeni, vagy kézbesíteni nem lehet és be kell tehát várni, míg a reklamálas után meginduló eljárás és nyomozás a csomag rendeltetését megállapítja, ami rendszerint hosszabb időt igényel. Időközben azonban, ha a csomag tartalma romlandó holmi volt, azt el kellett adni, vagy meg kellett semmisíteni. — Minthogy a posta a késedelmes kézbesítésért és romlandó küldeményekért egyáltalában nem szavatol, a közönség saját érdekében cselekszik, ha feladott csomagjainak a címirtát *jobbminőségű ragasztóanyaggal*,

vagy *zsineggel tartósan és erősen illeszti fel a küldeményre. Ezenkívül a címirtát pontos mását a feladás előtt ki-ki helyezze el csomagjába*, mert ez esetben, ha a csomagról szállítás közben a címirtát leválik s e miatt a tartalom megállapítása és a romló tartalom eladása végett azt bizottságilag fel kell bontani, a bizottságnak módjában áll a bent talált címmásolat alapján a küldeménynek helyes irányba terelése és kézbesítése iránt késedelem nélkül intézkedni. *Csomagjába tehát a címirtát másolatát mindenki helyezze el.*

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Orsz. Gyermekvédő Liga Veszprémegeyi Bizottsága.

Kérelem

Veszprém vármegye főtisztelendő lelkészeihez, a mélyen tisztelt jegyzői és tanítói karhoz, a liga helyi bizottságaihoz és a népnevelés minden lelkes barátjához.

A világháboru iszonyu csapásai a társadalom minden rétegét sújtja, s bár az életfentartás mindenkire nézve nehézségekkel jár, mégis a legkétségbejött helyzetben azok a szerencsétlen családok vannak, akiknek feje az édesatyja a harctéren hősi halált halt. Az állam, a társadalom és egyes nemeslelkű emberbarátok segítségükre sietnek e szerencsétlen özvegyeknek és árváknak.

Veszprém vármegyében is mult évben mozgalom indult meg, hogy a középiskolákba járó hadi árvákat a társadalom támogassa és felneveltesse őket irányítsa és biztosítsa.

E törekvésünkben hatalmas támaszt nyertünk az Országos Gyermekvédő Liga vezetőségében, melynek támogatásával már mult évben is 9 hadi árvát és 8 erdélyi menekült neveltünk különböző veszprémi középiskolákban. Ezek neveltetése a mult tanévben egyenkint 1000 koronába került.

Eltökélt szándékunk, hogy kitűzött célunkat tovább is megvalósítsa a magyar társadalomnak és nemzetnek értelmes, képzett középosztályát fejlesszük, hogy a szerencsétlenségbe döntött családokat gyermekeik ingyenes neveltetése által segítségük s létfenntartásukat biztosítsuk.

Ámde, célunkat csak ugy valósíthatjuk meg, ha a vármegye közönsége osztatlanul és lelkesedéssel, anyagi támogatásával segítségükre leend, ezért mély tisztelettel azon kérelemmel fordulunk minden nemesen érző embertársunkhoz, kivált pedig a népnevelés irányítására hivatottak jószágos szívéhez, hogy bennünket közönségként eszközölendő gyűjtéssel (pénzadományokkal) támogassanak.

Tisztelettel kérjük tehát méltóztatásnak a közönségben az Országos Gyermekvédő Liga javára augusztus hó 5-én gyermeknapot rendezni, gyűjtéseket eszközölni. A siker biztosítása végett gyűjtő bizottság alakítását kérjük. Mivel pedig a közönség lakosainak viszonyait, áldozatkészségük és képességük mikénti megnyilvánulásának módját legjobban a helyi tényezőik ismerik, azért teljesen a megalakítandó bizottság bölcs belátására bizzuk a gyűjtés eszközölését. Mégis tisztelettel felemlítjük, hogy e célra igen alkalmas valamely gyermekelődadás, népnünnepély, műkedvelő előadás avagy tombola rendezése. Az egyöntetűség kedvéért csupán még csak azt kérjük, hogy az e célra eszközölendő gyűjtéseket augusztus hó 5-én méltóztatásnak megtartani.

Veszprém, 1917. július hó 11-én.

A „Veszprémi Hadiárva-ház” és az „Országos Gyermekvédő Liga” veszprémegeyi bizottsága nevében:

Göndör Ferenc s. k. titkár. dr. Óvári Ferenc s. k. elnök.

Gróf Jankovich-Bésán Endréné s. k. fővédőnkő.

Magányosnak, urnó vagy urnak, kisebb 3 szobás ház, egészséges helyen eladó. Nyugdíjas, csendet kedvelőknek alkalmas. Vevőnek kihasználására gazdaasszony-nak, esetleg tulajdonos lenne.

ÖZV. HALMAINÉ
Somlyóvásárhely
(Veszprémmegye.)

A földművelésügyi miniszterium által körlevélben „Raffia“ helyett ajánlott

Szőlőkötözőfonal

100 százalékos natron cellulós-ból, elismerten megbízható minőségben, bármily mennyiségben legjutányosabban megrendelhető

Salgó és László cégnél

Budapest, V., Nádor-utca 20.

Mechanikai szövőde.

Zsák-, ponyva- és impregnálógyár.

Gyár Óbudán. Telefon: 160-82.
és 163-16.

Sürgőnycim:

MAXALGÓ BUDAPEST.

Iskolaszerek, rajzszerok, papirok, minden e szakba vágó cikkek a legelőőbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.)

Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt

zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsonzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesítettek.

Avult hangszerek újakert becsenéltek.

Viszketőség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Flesch-féle eredeti

„**BARNA-ZSÍR**“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes Dr. Flesch-félét kérjünk.

Próba tégely 1-60 K, nagy tégely 3 K,
családi tégely 9 K.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy
direkt a készítőnél Dr. Flesch E. „Korona”
gyógyszertára, Győr.

A 7. honvéd pótltető gazdasági hivatala
elvállalja bármily mennyiségű
rétnek és egyéb takarmányneműeknek
részért való lekaszáltatását

és összetakarítását.

Érdeklődők jelentkezzenek fenti hivatal
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42.
szám alatti irodájában.

Eredeti svéd gyártmányu

WIKING aratógépeket,

kaszáló, marokkrákó és
kevekörtgépeket szállít a
Magyar Általános gépgyár R. T.
Budapest, VI., Váci-ut 141.

Telefon 45-15.

Sürgőnycim: Magomobil.

Nagy tartalékrész raktár.

Csúsz, kőszvényben

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rá-
diumos gyógyító fürdője

LIPIK (Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkatikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS.

**Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.**